

ШПАКІВСЬКА Ірина Миронівна

Посада: завідувач відділу екосистемології

Науковий ступінь: кандидат біологічних наук

Вчене звання: старший науковий співробітник

Ел. пошта: ishpakivska@ukr.net

Профіль у Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=9L2zh9kAAAAJ&hl=en>

Профіль ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5152-6083>

Профіль ResearchGate: <https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Shpakivska>

Наукові інтереси:

- дослідження дихального газообміну в ґрунтах наземних екосистем ;
- вивчення екофізіологічних характеристик та метаболічного статусу ґрунтових мікроорганізмів;
- оцінка інтенсивності мінералізації органічної речовини ґрунтів;
- балансова оцінка кругообігу вуглецю в наземних екосистемах карпатського регіону;
- вивчення структурно-функціональної організації лісових екосистем;
- екологічні властивості ґрунтів у наземних екосистемах;
- екологічна освіта в установах природно-заповідного фонду;
- встановлення вуглецевої ємності наземних екосистем.

Курси: Екологія лісових екосистем

Актуальні питання сучасної екології

Середовищезнавство та оцінка якості довкілля

Публікації у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection:

1. Hamkalo Z.H., **Shpakivska I.M.**, Maryshevych O.H., Zaritska Y.H., Partyka T.V. Csequestration capacity of the mineral matrix of post-agrogenic soils in naturally afforested areas of the Ukrainian Carpathians. 2026, *Agrology*, 9(1), 36–44. doi: 10.32819/202605

2. Максименко , Н. В., Бурченко , С. В., **Шпаківська І. М.**, & Кротько , А. С.(2022) Оцінка вуглецевої ємності монопородних деревостанів – елементів зеленої інфраструктури м. Харків // *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*, 38, 73-84. <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2022-38-07>

3. Чернявська Х. І., **Шпаківська І. М.** (2022) Запас карбону в лісовій підстилці на території Сколівських Бескидів (Українські Карпати). *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*. 2022. Вип. 37. С. 82-90. Харків. 2022 р. <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2022-37-08>

4. **Шпаківська І.**, Башта А.-Т., Гірна А., Канарський Ю., Леневи́ч О., Мерленко Н., Пижик І., Царик І., Яворницький В., Ященко П. (2024) Структурно функціональна організація старовікових природних лісів Ківерцівський НПП «Цуманська Пуща» // *Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія*. - 2024. – Т.26,№2. – С. 6-19 <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2024.26.2.01>

5. Koval, I. M., Maksymenko, N. V., **Shpakivska, I. M.** (2024) Dendrochronological studies in beech stands of the Skolivski Beskydy National Nature Park // *Proceedings of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine* (27), 33-43. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/412411>

6. Лелека Д. **Шпаківська І.**, Пижик І. (2024) Запаси органічного Карбону в лісових екосистемах Вододільно-верховинського хребта (Українські Карпати) // *Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія*, Том 26, № 2. <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2024.26.2.02>

7. Ященко, П. Т. **Шпаківська, І. М.**, Гамкало З.Г. Герасимчук, Г. В., Мерленко, Н. О. (2025) Природоохоронна та функціональна значущість старовікових лісів Ківерцівського національного природного парку "Цуманська пуща». *Науковий вісник НЛТУ України // Науковий вісник НЛТУ України* 35(3), 56-66. <https://doi.org/10.36930/40350306>

8. Koval, I., Maksymenko, N., **Shpakivska, I.**, Voronin, V., Gololobov, V. (2025). Dendroindication of Beech Stands in the Carpathians Under Conditions of Climate Change. In: Solovieva, V., Hushko, S. (eds) *Sustainable Development in Economics, Technology and Environmental Engineering. ISC SAI 2023. Sustainable Economy and Ecotechnology*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-91953-4_30

9. Шпаківська І., Башта А.-Т., Гірна А., Канарський Ю., Капустинський А., Леневи́ч О., Марискевич О., Пи́жик І., Царик І., Яворницький В., Ященко П. (2025) Комплексні Екологічні дослідження старовікових лісів Природного заповідника «Медобори» // Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія, Том 27, № 2. С. 70-83.
<https://journals.hnpu.edu.ua/index.php/biology/issue/view/393>

Монографії, навчальні посібники, навчальні матеріали:

Алехина О.В., Корусь М.М., Турич В.В., Шпаківська І.М., Ященко П.Т. Сильватизація постаграрних екосистем Шацького поозер'я. **Монографія.** Національна академія наук України, Інститут екології Карпат НАН України. Львів, 2022. – 200 с. ISBN 978-966-02-9947-4
<https://ecoinst.org.ua/pdf/monografiya-sylvatyzacia-postagrarnyh-ekosystem.pdf>

Пи́жик І., Шпаківська І., Марискевич О., Рожак В., Дичкевич В., Пука Є. Особливості формування і оцінка запасів органічного Карбону в лісових екосистемах Регіонального ландшафтного парку “Надсянський” як складової частини МРБ “Східні Карпати”. **Монографія.** Львів: Простір-М, 2022, 113 с.
https://www.researchgate.net/publication/394147229_Pizik_I_Spakivska_I_Mariskevich_O_Rozak_V_Dickevic_V_Puka_E_OSOBLIVOSTI_FORMUVANNA_I_OCINKA_ZAPASIV_ORGANICNOGO_KARBONU_V_LISOVIN_EKOSISTEMAH_REGIONALNOGO_LANDSAFTNOGO_PARKU_NADSANSKIJ_AK_SKLADOVOI_CAS

В. Кияк, І. Данилик, І. Шпаківська, О. Кагало, О. Лобачевська. Збереження біорізноманіття у гірських і рівнинних регіонах України в умовах кліматичних змін. **Монографія.** Львів: Левада, 2022. – 189 с.
<https://ecoinst.org.ua/pdf/zberezhennia-bioriznomanittia-monographia-2022.pdf>

В. Кияк, І. Данилик, І. Шпаківська, О. Кагало, О. Лобачевська, Ю. Канарський. Методичні рекомендації. Збереження біорізноманіття і раритетних типів оселищ в умовах кліматичних змін. **Наукові рекомендації.** Львів: Простір-М, 2022. – 55 с. <https://ecoinst.org.ua/pdf/zberezhennia-bioriznomanittia-recomendacii-2022.pdf>

Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;

Член спеціалізованої вченої ради К 35.257.01 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук у Інституті екології Карпат НАН України (спеціальність 03.00.16 – екологія) протягом 2012 - 2021 рр.

Офіційний опонент дисертації Іваненка Юрія Сергійовича на тему: «Меліоративні властивості та рекреаційний потенціал лісових насаджень Карпатського національного природного парку», поданої на здобуття ступеня доктора філософії (галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство») (захист дисертації на засіданні разової спеціалізованої вченої ради РСВР 064 18 березня 2024 р.)

Виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах

Науковий керівник фундаментальної теми «Процеси спонтанної силъватизації та їх роль у відновленні природного стану екосистем західних регіонів України». Державний реєстраційний номер теми 110/13/18-22/ф, виконується за рішенням Експертної ради при Національній академії наук України від 01.11.2017 №7 (протокол ВЗБ НАН України № 7 від 01.17.2017) (2018-2022 рр.)

Науковий керівник фундаментальної теми “ Структурно-функціональна організація екосистем старовікових природних лісів як модель ренатуралізації трансформованих лісів західних регіонів України ”, Державний реєстраційний номер теми 110/13/18-22/ф, виконується за рішенням Експертної ради при Національній академії наук України від 11 листопада 2022 р.№8 (протокол ВЗБ НАН України (2023-2027 рр.)

Відповідальний виконавець прикладної наукової теми «Розроблення програми наукового моніторингу ревіталізації територій, порушених діяльністю вугільних шахт Червоноградського гірничопромислового району, та її апробація» Державний реєстраційний номер теми 110/13/18-22/ф, виконується за рішенням Експертної ради при Національній академії наук України від 11 листопада 2022 р.№8 (протокол ВЗБ НАН України (2020-2023 рр.)

Відповідальний виконавець наукової теми “Апробація методів оцінки стану й моніторингу біосистем різного рівня організації для збереження та відновлення біорізноманіття на модельних природоохоронних територіях” за пріоритетним напрямом розвитку науки і техніки: Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття (2019-2023 рр.).

Робота у складі експертних рад

І. Шпаківська брала участь у розробці Національної рамки кваліфікацій за напрямком «Екологія, охорона навколишнього природного середовища та

раціональне природокористування» для кваліфікації молодший спеціаліст фахової передвищої освіти МОН (2020-2022 рр.)

Член робочої групи Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування з удосконалення системи екологічної освіти в для напрацьовувати зміни до законодавчо-нормативної бази з метою її вдосконалення та підвищення ефективності екологічної освіти, що дозволить максимально сприяти формуванню екологічної свідомості громадян України, як вагомій складовій екологічної політики держави (2023-2024 рр.).

Участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах

Керівник проекту Erasmus+UA щодо співпраці у сфері вищої освіти (KA220-NED) 2024-1-IT02-KA220-NED-000256685 SUNRISE Supporting Ukraine's Next generation of scholars: a project for Raising university capacity and Improving doctoral Student Education // Підтримка наступного покоління науковців України: проект підвищення потенціалу університетів та вдосконалення навчання докторантів (2024-2026 рр.)

Керівник проекту ЄС Еразмус+ 586471-EPP- 1-2017- 1-EE- EPPKA2-SBNE- JP- INTENSE Integrated Doctoral Program for Environmental Policy, Management and Technology // Комплексна докторська програма по екологічній політиці, управлінню та технологіях (2017-2022 рр.)

Член транскордонної Мережі дослідників та експертів (МДЕ) у сфері лісівництва та екології у проекті «Поводження з мертвою деревиною для стійких лісів у румунсько-українському прикордонному регіоні (RESFOR)» (2020-2022 рр.)

Відповідальний виконавець проекту Збереження природної спадщини в НПП «Бойківщина»: Буківська полонина», Фонд збереження біорізноманіття Карпат (Nadacia pre Ochranu Biodiverzity Karpat, Slovenska Republika (2022 р.)

Наукове консультування підприємств, установ

Член науково-технічної ради Природного заповідника «Горгани» від 2021 р. і дотепер.

Наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики

1. Максименко Н. В., Шкаруба А. Д., Ачасов А. Б., Безсонний В. Л., Бігуньова М., Боярин М. В., Бурченко С. В., Василюк Р. М., Вернерова Е., Воронін В. О., Гололобова О. О., Гопций М. В., Гречко А. А., Звягінцева К. О., Йона Л., Кичук Н. С., Клещ А. А., Коваль І. М., Кочанов Е. О., Кузик І. Р., Кузьміна А., Кущенко Л. В., Назарук М. М., Некос А. Н., Овчарук В. А., Пасечний П., Пересадько В. А., Рубашек Ю., Семанчікова Е., Сепп К., Скриган

А. Ю., Уткіна К. Б., Царик Л. П., Черкашина Н. І., Шакірзанова Ж. Р., Шпаківська І. М. Зелено-блакитна інфраструктура в містах пострадянського простору: вивчення спадщини та підключення до досвіду країн V4 : колективна монографія / За ред. Н. В. Максименко, А. Д. Шкаруба. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 400 с. ISBN 978-966-285-780-1.

https://ecology.karazin.ua/wp-content/uploads/2022/12/kolektivna_monografija_zeleno_blaikitna_infrastruktura_v_mistah_postradjanskogo.pdf

2. Башта А.-Т., Гірна А., Канарський Ю., Лелека Д., Леневиц О., Царик І., **Шпаківська І.**, Яворницький В., Януль В., Яценко П. Дослідження на постійній пробній площі // Літопис природи НПП “Бойківщина”. - т.3. 2023 р. - Бориня, 2024. - С. 105-114.

3. Башта А.-Т., Гірна А., Канарський Ю., Леневиц О., Царик І., **Шпаківська І.**, Яворницький В., Яценко П. Дослідження на постійній пробній площі // Літопис природи Ківерцівського НПП “Цуманська пуца”. - т.8. 2023 р. - Ківерці, 2024. - С. 124-144.

4. Башта А.-Т., А.Гірна, Ю.Канарський, О.Леневиц, І.Пижик, І.Царик, О.Часковський, **І.Шпаківська**, В.Яворницький. Дослідження екосистем старовікових лісів НПП «Сколівські Бескиди» // Літопис Природи. Т.25. 2024. – Сколе, 2025. – С.12-83.

5. Башта А.-Т., А.Гірна, Ю.Канарський, О.Леневиц, І.Пижик, І.Царик, О.Часковський, **І.Шпаківська**, В.Яворницький. Дослідження екосистем старовікових лісів Природного заповідника «Медобори» // Літопис Природи. Т.30. 2024. – Гримайлів, 2025. – С.22-105.

6. Марискевич О.Г., **Шпаківська І.М.**, Невядомський З. Башта А.-Т.В., Данилюк К.М., Канарський Ю.В., Кулачківський Р.П. (2025). Регіональний ландшафтний парк «Надсянський». Природна та історико-культурна спадщина. Вид.2. Львів: 75 с.

7. Марискевич О.Г., **Шпаківська І.М.** (2025). Регіональний ландшафтний парк «Надсянський». Еколого-краєзнавчі стежки «Від пам’ятника Українським Січовим Стрільцям до хутора Ліски», «Шляхами неіснуючих сіл». Вид.2. Львів: 23 с.

8. Марискевич О.Г., **Шпаківська І.М.**, Башта А.-Т.В., Данилюк К.М., Канарський Ю.В., Кагало О.О. (2025). Регіональний ландшафтний парк «Надсянський». Рідкісні види рослин і тварин. Вид.3. Львів: 19 с.

Діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об’єднаннях;

Впродовж 2022-2026 рр. була членом:

- науково-технічної ради Природного заповідника «Горгани»
- громадської ради при управлінні екології та природних ресурсів Львівської міської ради

Досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п’яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності)

Провідний фахівець з екологічної освіти Національного природного парку
«Бойківщина» (від 01.03.2021 р.).